

כל הזבחים פרק ראשון זבחים

בעי מיניה
→ וישחט את הפסח
→ זור ז'אונן

שיבור פירש בקונטרס שתי יין ולא משמע כן בפרק מומין אלו פסולין בחדש (במנחה דף מה): אלא שיבור בשאר דברים המשכרים (י) *ודלא כר' יהודה דאמר מחלי עבודה מיהו שיבור דתנן ההם ודאי לא היו שתי יין כדפרי' ההם כהו' מומין דמחלי עבודה כשינמיכהבנה אבל שיבור דהכא פסקיה משמע שתי יין והא כדאיחא והא כדאיחא ולטלו עולמא למחל לעבודה כדפריך ההם בפשיטות אחווי מחל עבודה הוא: **והא** שחיטה שאי אפשר לבטלה וכשרה. פירש' אלמלא לאו באפשר לבטלה תלי וזה אמרת לרבנן פסול וחימה דמאי פירכא לרבנן ודאי לא בזה תלי והא דפסלי בהולכה משום דמקבלה ואיך מלוח כהונה אלא פריך דמשכיר לר' שמעון משום דאפשר לבטל הא לא תלי בזה מדמשכר זר בשחיטה אט"ג דאי אפשר לבטלה ובסמך דפריך מהולכת אברים לרבי שמעון פריך וכן י"ס דמיימי אמר ר' אלעזר הולכה בזה פסולה (ג) לרבי שמעון: **הנה** שחיטה לאו עבודה היא. פירש בקונטרס מדאחכשו בה כל הפסולים ואי אפשר לומר כן (כא) דאכשר זר גופה מיימי לה כג' [הכא] ובפ"ק דמנחות (דף ו: ו) ומיהו יש ליישב פירושו דכיון דבשום מקום לא בעי כהן בשחיטה לאו עבודה היא ולהכי פריך עלה מפנה וה"ר יעקב דאורלינ"ם מפרש לאו עבודה היא לפי שמה בחולין ובקדשים אי"כ לאו משום עבודה לוח המקום שחיטה ולי נראה לאו עבודה היא

שיבור הייט שתי יין (א) **פירש** אלמלא. שומדן במקומן הזר אלל הכהן המקבל והכהן טחט לו ולאחזו עד שבה הזורק וטולו מידו ואין הזר (ב) מקרבן ללד המזבח לא בהולכה רגל ולא בהושטת יד אלא כאלמלא טעם לא כאלמלא כלי עליה: **וסא** שחיטה כו'. אלמלא טעם לא בזה תלי וליכא למיפשט לרבנן דמשום תורה אור דבבירא לאו דהולכה אי אפשר (א) לבטל א"כ בשחיטה דאי אפשר לבטל תיפסל בזה והא שחיטה בזה כשרה: **ופשטי** שחיטה לאו עבודה היא. מדאחכשו בה כל הפסולים אבל מידי דהוי עבודה ואי אפשר לבטלה פסול בזה: **ואמר** רב פלג. לפירושי (א) למילתיה מאי טעם פסולה דכתיב בשחיטה ונתחם אותה אל אלעזר הכהן ושחט וכתיב בה בפרה חוקה י" וכל היכא דכתיב חוקה עבודה: **שאי** פירש. (א) וחילוק טעם זה איש מטעם עבודה דהא אינה קדושת מזבח אלא קדושת דמים בעלמא כקדשי בדק הבית ועל כרחק טעם הפוסל בה לאו משום חורה עבודה אלא גזירת הכתוב בעלמא היא אבל בקדשי מזבח דשייכי בהן (א) עבודות לא תשיבא להיות עבודה: **סולמ** אברים אפשר לבטלה. שאם רלה מפשיט ומנחה אלל המזבח: **סיכא** דגלי גלי. הולכת אברים דגלי בהן כהן בעינן כהן אבל הולכת הדרם דלא גלי בהו כהן לרבי שמעון (ג) דאפשר לבטלה לא בעי כהן: **אפילו** לר' שמעון. דאט"ג דאמר ר' שמעון לא פסל בה מחשבה משום דאין היתר הקרבן תלוי בה ולא קרינא בה דברים המביאים לידי אכילה אבל עבודה הוי ליפסל בזה: **שמה** סולמ. (ג) ופסלה בה מחשבה לרבנן או אם עשה זר פסולה: או לא **שמה** סולמ. ולא פסלה מחשבה: **וכן** כהן יושב. קדשי דפסול בהולכה (ג) (א) הא שומדן דאיט מוליק אלא בהושטת יד דומיא דיושב כשר אלמלא שמה הולכה: **דשייף** פישף. שמגרר עלמנו ללד המזבח שייף משפסף בקרקע שייף מגרר כח שייף ליה משהא (שנת דף י: ע) שף אחת וביטט שתיים (מנחות דף ע. ע) פד"ר דכוסה דוק מיניה בשומד

שיבור זבעל מים בקבלה בהולכה בוריקה פסול זבן וישב זבן שמאל תיובתא והא רב חסדא קרא קאמר (א) דעביד מעשה אצטבא רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו הולכה בור מחלוקת ר' שמעון ורבנן רבי שמעון דאמר עבודה שאפשר לבטלה לאו עבודה היא כשרה בור לרבנן **ופסולה** א"ל אביי (ב) והא שחיטה דעבודה שא"א לבטלה וכשרה בור א"ל *שחיטה לאו עבודה היא ולא *והאמר ר' זירא אמר רב **שחיטה** פרה בור פסולה ואמר רב (ב) עלה (ג) אלעזר וחוקה כתיב בה שאני פרה *דקדשי בדק הבית היא ולא כל דבן הוא קדשי בדק הבית הויה עבודה קדשי מזבח לאו עבודה היא אמר רב שישא בריה דרב אודי מידי דהוה אמראות נגעים דלאו עבודה היא ובעיא כהונה והרי הולכת אברים לכבש דעבודה שאפשר לבטלה היא **ופסולה** בור דכתי' **והקרי'** הכהן את הבל [והקטיר] המזבחה *ואמר **מר** זו הולכת אברים לכבש היכא *דגלי גלי והיכא דלא גלי לא גלי ולא כל דבן היא ומה הולכת אברים לכבש דלא מעכבא כפרה בעיא כהונה הולכת דסדמעכבא כפרה [לא כ"ש] (מיבעיא) *איתמר (ג) נמי אמר עולא א"ר אלעזר הולכה בור פסולה אפילו לרבי שמעון איבעיא להו *הולכה שלא ברגל שמה הולכה או לא שמה הולכה ת"ש וכן וישב זבן שמאל פסול הא עומד דומיא דיושב כשר דלמא יושב דקשייף מישף עומד דומיא דיושב (ה) דנייד פורתא ת"ש *שחט ישראל וקבל הכהן נתנו לחבירו וחברו לחבירו התם גמי *דניידו פורתא ומאי קמ"ל *ברוב עשה הדרת מלך ת"ש *קבל הכשר ונתן לפסול יחזור לכשר אימא יחזור הכשר וקבלה איתמר אמר עולא א"ר יוחנן **הולכה** שלא ברגל לא שמה הולכה אפשר

(1)

(2)

(3)

דכשרה דנייד פורתא בשפסף רגלים: **ס"ג** דמתן כבוד הפסח שחט ישראל כו'. כן היה דרכן לעשות: **נפטו** לחבירו. דקתני התם הכהנים עומדים שורות שורות: **יסיור** לכשר. שנתנו לו והשמעין (י) תרתי בה חדא דלא מיפסל במאי דאפסקיה פסול (ד) והשמעין (ו) בה דהולכה זו טעמה הכשר שלא ברגל שאיטט לפסול שהיה עומד בלד המזבח לא נעשית בהכשר ולא שמה הולכה דקתני יחזירנה למי שנתנה לו (ז) ואי הולכה שלא ברגל שמה הולכה אמאי יחזירנה לאחור יבא כשר ויטלנה מידו ללד המזבח (ח) וזה לא יושבעה לו אלא דמעשה אלמלא בעלמא עביד: **אימא** יסוור כשר. ללד המזבח ויקבלנו יטלנו מיד הפסול דהולכת (ה) כשר קמח כשרה: **לא** שמה סולמ. ואינה כשרה להוליכה כן ואין מחשבה מפגלת בה: אפשר

דשחיטה (ה) לאו עבודה היא ועוד מדאמר בההיא שמעתיא בפ"ב (דף כו.) (ז) נתלה ושחט שחיטתו כשרה דשחיטה על ירך אמר רחמנא ולא שוחט על ירך (אמר רחמנא) אלמלא דשחיטה לאו עבודה היא דאי עבודה היא לא הוה מכשר רחמנא כפי האי גוונא דהא (ז) נתלה וקבל אמרינן דקבלתו פסולה משום דאין דרך שיחוט כדן ומדפריך הכא ובפ' שחטא השף (לקמן דף מה:) ובפ"ק דמנחות (דף ו:) מפרה דאמר רב שחיטה פרה בור פסולה משמע קלת כפי' הקונטרס מיהו גס לפי מה שפירשתי יש ליישב אבל קשה לי לפירושו דאי' לשמעון החומני דבעי פרק כל הפסולין (לקמן דף ג:) שיהא כהן ידיו של שוחט לפניו מן הגשחט הויה שחיטה עבודה (ה): **שאני** פרה דקדשי בדק הבית היא. בפ"ק דחולין (דף יא.) (פירשתי ב:) **והקרי'** הולכת אברים לכבש דאפשר לבטלה ופסולה בור דכתיב והקריב הכהן את הכל המזבחה

→

כל הזבחים פרק ראשון זבחים טו

אפשר לקנות... זבן ששאה זר בין ששאה כהן (ז) אמרין (ז) דאין... הולכה ופסולה דהא נפשיה שלא בהלכה מיא יס לה תקנה להחזירה... אפטר לקנה: ונפי גמי כו'. כלומר וזו נמי מפרשה (ד) דכבש

אפשר לתקנה או לא אפשר לתקנה ת"ש קבל הבשר ונתן לפסול יחזיר לבשר (ז) ונהי נמי דחזור הבשר ויקבלו אי סלקא דעתך לא אפשר לתקנה איפסלה לה מי סברת דקאי זר נואי לא דקאי זר כראי איחבר אמר עולא אמר ר' יוחנן הולכה שלא ברנל פסולה (ז) אלמא לא אפשר לתקנה איחיבה רב נחמן לעולא גושף מן הבלי על הרצפה ואפיו כשר הבא במאי עסקינן כשיצא לחוץ לבראי נפיק לנואי לא עייל במקום מדרון איבעית אימא בגומא ואיבעית אימא בסביבא דאיכפל תנא לאשמעינן כל הגי ועוד ארתנו באיך פירקין גושף על הרצפה ואפיו פסול ליפלוג בדדיה במת דברים אמורים כשיצא לחוץ אבל נכנס לפניו פסול תיבתא אתמר הולכה שלא ברנל מהלוקת ד"ש ורבנן (ז) בהולכה רבתי דבולי עלמא לא פליגי דפסולה כי פליגי בהולכה וזושרתי מרבו עלה במערבא אלא תמא העוף (ז) דפסולה בה מחשבה לר"ש היכי משבתת לה אי החשיב עלה מקמי דליפוק דם לא כלום היא ואי בתר דנפק דם (ז) איתעבידא ליה מצותו מאי קישיא דלמא מדפריש (ז) ועוד דמטא למוזבח ההא בעא מיניה רבי ירמיה מרבי יורא היה מזה ונקמעה ידו של מזה עד שלא הגיע דם לאויר המזבח מזה וא"ל (ז) [פסולה מ"ט] והוה ונתן בעיניו כי אתר רב פפא ורב הונא ברביה דרב יהושע מבי רב אמי היינו חזבא ובהולכה רבתי לא פליגי (ז) והא כי פליגי בהולכה רבתי פליגי אלא בהולכה וזושרתי כולי עלמא לא פליגי (ז) דלא פסלה (ז) כי פליגי בהולכה רבתי והליבו זר והחזירו כהן וחזרו והליבו פליגי בה בני רבי חייה ור' ינאי חד אמר כשר וחד אמר פסול מר סבר אפשר לתקנה ומר סבר לא אפשר לתקנה והליבו כהן והחזירו חזרו והליבו זר אמר רב שמי בר אשי לדברי המכשיר (ז) פסול לדברי הפוסל מכשיר רבא אמר אף לדברי הפוסל מאי מעמא דהא צריך לאכמזייה

הוא קמי תמאי ר' שמעון מכשיר בהיך דלא פסל בה מחשבה כהולכה שלא ברנל (ז) ומשום דלאו הולכה היא: כפולס רבפי כו'. מחקתא היא למילתיה דקמפרש ואומר דפי פליגי ר"ש ורבנן (כהולכה וזושרתא) (ז) [כהולכה וזושרתא] פליגי שחטט בלד המזבח חרק דהיינו שלא ברנל אבל כהולכה רבתי דהיינו ברנל לא פליגי ולקמן מתיב לה מתעניתין דשמעינן מיהה דבזוחט נמי רחוק מן המזבח מכשיר רבי שמעון מדקמי שאל ליה שחטט בלד המזבח וזרק: פסול עליה כפולס. [מחייב עליה] דהא שחטת דחוקי שחטת ר"ש כהולכה וזושרתא [ולמימר דלאו הולכה היא וזושרתא] שחטת פליגי וקתן מתיב לו לזו עבודה היא: אלא פסול סעוף. דקיימא לן כפ' קדשי קדשים [לקמן דף סה]. דפסל בה מחשבה כהולכה דמה (ז) כהא עיקר עבודה דכתיב עס והוה מדם החטאת על קר וגו' שאזוחה בגופה ומחזו דמה לקר וקך החזה הולכה וזושרתי היא וכיון דטעמא דר"ש מאוס דהולכה וזושרתא לא פסל בה (ז) מחשבה היכי פסל בהך: אי דפשיב עליה פקמי דליפוק דם. דהיינו כהחזחה: פא אפרס (ז) לא כלום פיה. דהא הולכה וזושרתי היא: ופי (ז) כהר שנתק דסד. וזיתו מן הולך חשיב: פא איפסול פטוסי. דקס"ד מתי נפק דם גמרה לה עבודה הזאתה ואע"ז דלא מטא דם למזבח אר"כ כהולכה רבתי פליגי וטעמא דר"ש מאוס דאפשר לבטלה הוא הא דתמא (ז) אי אפשר לבטלה אלא אי אמרת (ז) מאוס טעם דלתי הולכה היא ופסול ברנל פליגי היכי פסלה בהך הלל אין כהן מחשבה אלא כהולכה שלא ברנל (ז) ויחק דאמר לעיל הולכה שלא ברנל לא שמה הולכה (ז) [ולא פסול בה מחשבה] לכתא למיפק מהא דכי אמר ר' יוחנן (ז) הולכה רבתי קאמר שאין דרבה בהך אבל השוחט בלד המזבח כו' וכן תמא העוף שמתקת אלא המזבח עיקר הולכה כהך ומודה בה דבי יוחנן: (ז) ופי קושיא דלמא מדפריש. דם דפסק לה הולכה מתמלת הזאה וישנה להזאה עד דמפי למזבח ומייל עלה המחשבה: דסא כפא מיניס כו' פיה פוס. כהחטאת העוף או כהחטאת הפנימיות: פסו. מי הוה עבודה כבעל מוס ופסולה לא חזיבא למימר מתי שריש דם גמרה לה: ופי פסול (ז) פ"ט פוסו. דתמא העוף או דתמא הפנימיות דכתיב בהן הזאה והוה ונתן בעיני הזאה דומיא דנתן דגבי הדדי כתיב והוה מן הדם וגו' ונתן הכהן מן הדם על קרטה וגו' אלמא ימנה להזאה עד שגיע למזבח: פיינו מוכפ. הא דתמא כהחטאת מאוס דקשיא לה הכי: וכהולכה רבתי לא פליגי ופי פליגי כו'. דהא (ז) דקמי אפשר שלא בהיך ש"מ כדהיך עסקינן וטעם מאוס שאפשר לבטלה הוא "הוא מיהא לא ביטל: אלא כהולכה וזושרתי כ"ע לא פליגי דפסולה גרסינן וטעמא מאוס דהא פסלה טעמא מאוס דלאו כלום היא ואין עס הולכה עליה אלא טלה לורך וריקה היא ואל האו כדעשיה למחשבה לזריקה אלא אהולכה ולא חשיב מידי ופסול דתמא העוף כדלוקין מדפריש ועד דמטא למזבח ומשום מחשבת הזאה ולא מאוס מחשבת הולכה: פוליוו זר. ברנל והחזירו כהן שחטתה עזילו מוטלת חזר "ואוליב כשר והא דתיבא לעיל זר ואינון כהולכה פסול בשלא החזירה: אפשר נפקנא. להולכה פסול ולא דמיא לשאר עבודות דלתי שחטתה וקבלה חריקה מאחד שנתפס כפסול אי אפשר לחזור ולעשותן כהכשר ופי"ת קבלה נמי יס נתקן כהן שלא קבל הפסול כל הדם ויטול כשר לחזור ולקבל הוה ודאי כשרה (ז) ופי פליגי (ז) [לקמן דף נב]. תקן לה עס יס דם הגפס לחזור הכשר ויקבל וכן כזריקה: הכי גרסינן אוליב כהן והחזירו חזר ווליב זר: אפר רב פיי דרבי ספסאי. כהוליב זר והחזירו כהן וחזר והוליב: פוסל. (ז) כיון דהאס מ"ט מכשיר דלויב כהן כהן כתיבתיחא ס"ז ול כהן כתיבתיחא: לרבי ספוסל (ז). דלויב כהן הולכה קמייתא מכשיר כיון דלויב כהן קמייתא (ז): אף לרבי הסוסל (ז) פוסל כהן דהא לריך [למטויה (ז) [מאחד שנתרסק לריך לחזור ולהביאו ללד מזבח נמלא דהולכה אחתוה ללורך ככל ההולכות]:

הרחן עלך כל הזבחים

הוא קמי תמאי ר' שמעון מכשיר בהיך דלא פסל בה מחשבה כהולכה שלא ברנל (ז) ומשום דלאו הולכה היא: כפולס רבפי כו'. מחקתא היא למילתיה דקמפרש ואומר דפי פליגי ר"ש ורבנן (כהולכה וזושרתא) (ז) [כהולכה וזושרתא] פליגי שחטט בלד המזבח חרק דהיינו שלא ברנל אבל כהולכה רבתי דהיינו ברנל לא פליגי ולקמן מתיב לה מתעניתין דשמעינן מיהה דבזוחט נמי רחוק מן המזבח מכשיר רבי שמעון מדקמי שאל ליה שחטט בלד המזבח וזרק: פסול עליה כפולס. [מחייב עליה] דהא שחטת דחוקי שחטת ר"ש כהולכה וזושרתא [ולמימר דלאו הולכה היא וזושרתא] שחטת פליגי וקתן מתיב לו לזו עבודה היא: אלא פסול סעוף. דקיימא לן כפ' קדשי קדשים [לקמן דף סה]. דפסל בה מחשבה כהולכה דמה (ז) כהא עיקר עבודה דכתיב עס והוה מדם החטאת על קר וגו' שאזוחה בגופה ומחזו דמה לקר וקך החזה הולכה וזושרתי היא וכיון דטעמא דר"ש מאוס דהולכה וזושרתא לא פסל בה (ז) מחשבה היכי פסל בהך: אי דפשיב עליה פקמי דליפוק דם. דהיינו כהחזחה: פא אפרס (ז) לא כלום פיה. דהא הולכה וזושרתי היא: ופי (ז) כהר שנתק דסד. וזיתו מן הולך חשיב: פא איפסול פטוסי. דקס"ד מתי נפק דם גמרה לה עבודה הזאתה ואע"ז דלא מטא דם למזבח אר"כ כהולכה רבתי פליגי וטעמא דר"ש מאוס דאפשר לבטלה הוא הא דתמא (ז) אי אפשר לבטלה אלא אי אמרת (ז) מאוס טעם דלתי הולכה היא ופסול ברנל פליגי היכי פסלה בהך הלל אין כהן מחשבה אלא כהולכה שלא ברנל (ז) ויחק דאמר לעיל הולכה שלא ברנל לא שמה הולכה (ז) [ולא פסול בה מחשבה] לכתא למיפק מהא דכי אמר ר' יוחנן (ז) הולכה רבתי קאמר שאין דרבה בהך אבל השוחט בלד המזבח כו' וכן תמא העוף שמתקת אלא המזבח עיקר הולכה כהך ומודה בה דבי יוחנן: (ז) ופי קושיא דלמא מדפריש. דם דפסק לה הולכה מתמלת הזאה וישנה להזאה עד דמפי למזבח ומייל עלה המחשבה: דסא כפא מיניס כו' פיה פוס. כהחטאת העוף או כהחטאת הפנימיות: פסו. מי הוה עבודה כבעל מוס ופסולה לא חזיבא למימר מתי שריש דם גמרה לה: ופי פסול (ז) פ"ט פוסו. דתמא העוף או דתמא הפנימיות דכתיב בהן הזאה והוה ונתן בעיני הזאה דומיא דנתן דגבי הדדי כתיב והוה מן הדם וגו' ונתן הכהן מן הדם על קרטה וגו' אלמא ימנה להזאה עד שגיע למזבח: פיינו מוכפ. הא דתמא כהחטאת מאוס דקשיא לה הכי: וכהולכה רבתי לא פליגי ופי פליגי כו'. דהא (ז) דקמי אפשר שלא בהיך ש"מ כדהיך עסקינן וטעם מאוס שאפשר לבטלה הוא "הוא מיהא לא ביטל: אלא כהולכה וזושרתי כ"ע לא פליגי דפסולה גרסינן וטעמא מאוס דהא פסלה טעמא מאוס דלאו כלום היא ואין עס הולכה עליה אלא טלה לורך וריקה היא ואל האו כדעשיה למחשבה לזריקה אלא אהולכה ולא חשיב מידי ופסול דתמא העוף כדלוקין מדפריש ועד דמטא למזבח ומשום מחשבת הזאה ולא מאוס מחשבת הולכה: פוליוו זר. ברנל והחזירו כהן שחטתה עזילו מוטלת חזר "ואוליב כשר והא דתיבא לעיל זר ואינון כהולכה פסול בשלא החזירה: אפשר נפקנא. להולכה פסול ולא דמיא לשאר עבודות דלתי שחטתה וקבלה חריקה מאחד שנתפס כפסול אי אפשר לחזור ולעשותן כהכשר ופי"ת קבלה נמי יס נתקן כהן שלא קבל הפסול כל הדם ויטול כשר לחזור ולקבל הוה ודאי כשרה (ז) ופי פליגי (ז) [לקמן דף נב]. תקן לה עס יס דם הגפס לחזור הכשר ויקבל וכן כזריקה: הכי גרסינן אוליב כהן והחזירו חזר ווליב זר: אפר רב פיי דרבי ספסאי. כהוליב זר והחזירו כהן וחזר והוליב: פוסל. (ז) כיון דהאס מ"ט מכשיר דלויב כהן כהן כתיבתיחא ס"ז ול כהן כתיבתיחא: לרבי ספוסל (ז). דלויב כהן הולכה קמייתא מכשיר כיון דלויב כהן קמייתא (ז): אף לרבי הסוסל (ז) פוסל כהן דהא לריך [למטויה (ז) [מאחד שנתרסק לריך לחזור ולהביאו ללד מזבח נמלא דהולכה אחתוה ללורך ככל ההולכות]:

כל הזבחים פרק ראשון זבחים

הא לריך לאמעוויס . דקאמרת לאחשבה עטרה מהאי ינ סטס מחלוקת ר' אליעזר ורבנן (ד) במתני' : בחוץ מן המזבח והכניסו בפנים (ע) ללד המזבח : ופולאו לחוץ . כלומר ריחקו מן המזבח אגך חוץ ופנים כולו בעזרה : הא לריך לאמעוויס . (ד) לכשיחזור ויקריבט הורה אור ללד המזבח אם תהא אחת הולכה

זך ואין . הא דלא תנא בעל מוס ושחוי יין ופרושי ראש משום דכתיב בהן חילול בזה"ל : **מבוי** יום . אח"כ תני טמא וזו ואין לריך למר זו קתי ומשום דליכא תרי קראי תני תרווייהו והא דלא תני טמא ברישא דניתא ליה למיתני טמא בזה"ל ערל כדאשכחן

במחשבה פסולה (א) : לאו כפילוג סלריך לעבודת דמי . האילי ושלל לזורך הוליאו על חנם הולך לחזור ולהכניסו : אי טניא . דעודה בה ר' אליעזר טניא ואין מחלוקת בין ר"א לת"ק אלא סו] אר"ש אבוי קאי ופליג :

לאמטיייה אמר ליה (א) רבי ירמיה לרב אישי הכי אמר רב ירמיה מדיפתיה הא צריך לאמטיייה מחלוקת רבי (ב) אליעזר ורבנן דתנן ר"א אומר המהלך במקום שצריך להלך מחשבה פוסלת מקום שאין צריך להלך אין מחשבה פוסלת ואמר רבא הכל מודים קבלו בחוץ והכניסו בפנים זהו הילוך שצריך להלך קבלו בפנים והוציאו לחוץ זהו הילוך שאין צריך להלך * לא נחלקו (ג) אלא כשהכניסו וחזר והוציאו * מר סבר הא צריך לאמטיייה ומ"ס לאו כהילוך הצריך לעבודה דמי איתיביה אב"י ר"א אומר המהלך מקום שצריך להלך מחשבה פוסלת כיצד קבלו (ד) בחוץ והכניסו לפניו זהו הילוך שצריך להלך קבלו בפנים והוציאו לחוץ זהו הילוך שאין צריך לילך (ו) והא חזר והכניסו הילוך שצריך להלך הוא א"ל *אי תניא תניא (ה) :

צפרק הערל (ינמות 97 ע.ו) ובתנינה (97 ד) ועוד ליכא תנא דמרבי ליה לערל כי טמא ומיה סניא דנמ' דלא טויהיה דמתלכרי ליה תרי קראי וכי חימא דאלטריך לערל בקרבן לצור דילוי טמא שרי (ג) דהא כי מרבי ר"ע לערל כי טמא הייט גד' כזב ג ומלורע דמהווא קרא דריש דכתיב ג איש איש מורע אהרן והוא לרוע או זב וזאתה טומאה לא הותרה בלבוז : **א"ל** למעוטי עובדי כוכבים השתא לין לא מרלה . הקשה הרב רבי יום טוב דהכא משמע דהאי בני ישראל לא אהא למעוטי עובדי כוכבים ולקמן אמרין בפ' ב"ש (97 מה) קדשי עובדי כוכבים לין חייבין עליהם משום טהר דילפינן חילול מטומאה ובטומאה כתיב בני ישראל ולא עובדי כוכבים ואין למר דמבני ישראל דכתיב נבי אכילת קודש בטומאה קדרים שזו מסוה שני לו בפרשם אמור אל הכהנים

3

הררן עלך כל הזבחים **כל סוכמים** . אונן . כל זמן שלא נקבר המת : **טבול** יום . דשךן ודמ' יין ושאר טומאות שלא הולכטו לקרבן : **מחוסר כפורים** . זב ומלורע שטבלו והעריב שמן ולא הביאו כפרתן : **מחוסר נגדים** . כהן גדול ששימש בפחות משמונה וכהן הדיוט בפחות מד' : **ושלא רתן ידים ורגלים** . מן הכיור : **ערל** . כהן שמתו אחיו מחמת מילה : **יושב** או **טומד** על גבי כלים . שיש מליצה בין רגליו לרפסה וכולהו יליה בנמ' דהסלי דטורדה :

כחלק בסוגיה ט"ז

1

לבינתו למחר או להוציאו לחוץ הרי זו כשירה : **מ** *כבר ביארנו שהולכה שלא ברגל *כבר ביארנו וכו' ע"ה הרי זו הולכה . א"ל לא נפיר דסוגיין טילה כר' אליעזר דאמר לא שמה הולכה : והמחשבה פוסלת בה . כיצד קבל הדם והוא עומד במקומו ופשט ידו לזורקו על המזבח . וחשב בעת שפשט ידו בדם אין המחשבה פוסלת בה . אבל אם קבל הדם בפנים ולא הלך בו לגבי המזבח אלא הלך בו והוציאו לחוץ . וחשב בשעת הלוכו לחוץ במחשבת הזמן וכיוצא בה . הרי זו פוסלת :

משנה למלך הלכות פסולי המוקדשין פרק יג הלכה ט ומ"ש רבינו אבל אם קבל הדם בפנים וכו' . בספ"ק דזבחים תנן ר"א אומר המהלך במקום שצריך להלך מחשבה פוסלת במקום שאינו צריך להלך אין מחשבה פוסלת ובגמרא איפליגו בפירושא דרבא אמר הכל מודים קבלו בחוץ והכניסו בפנים זהו הילוך שצריך להלך קבלו בפנים והוציאו בחוץ זהו הילוך שאין צריך להלך לא נחלקו אלא כשהכניסו וחזר והוציאו מר סבר הא צריך לאמטיי ומר סבר לאו כהילוך הצריך לעבודה דמי

ואב"י אומר דבחזר והכניסו לכ"ע המחשבה פוסלת כי פליגי בשהוציאו לחוץ וחשב בעת הוצאתו לר"א לא חשיב הולכה ולרבנן חשיב הולכה ומחשבה פוסלת בה ורבינו פסק כרבנן ואליבא דאב"י . והראב"ד השיג עליו וז"ל לא נהיר דסוגין כולה כר' אליעזר דאמר לא שמה הולכה .

ואני סבור שטעמו של הראב"ד ... דס"ל דאם הוצאה לחוץ חשיב הולכה ופסיל בה מחשבה ה"ה דאם הוציאו זר לחוץ פסול כמו שפוסל בהולכה וכן אליבא דמ"ד הולכה שלא ברגל דאי אפשר לתקוניה או הוציאו שלא ברגל נפסל הזבח דכיון דחשיבא ההוצאה הולכה לענין המחשבה ה"ה לכל דיני הולכה שישנה בהוצאה

ובגמ' הקשו למ"ד אי אפשר לתקן הולכה שלא ברגל מההיא דתנן קבל הכשר ונתן לפסול יחזיר לכשר ותירצו מי סברת דקאי זר גואי לא דקאי זר בראי ע"כ , דמשמע דהוצאה בחוץ שלא ברגל לא חשיב כהולכה שלא ברגל וא"ה ה"ה לענין מחשבה לא חשיב כהולכה מוכח מינה דסוגיין כר"א .

חידושי ר' חיים הלוי הלכות פסולי המוקדשין פרק יג ט

והמהלך במקום שאינו צריך הרי זו הולכה והמחשבה פוסלת בה עכ"ל ובהשגות ז"ל לא נהיר דסוגיין כולה כר"א דאמר לא שמה הולכה עכ"ל , ביאור הדברים , דזבחים דף ט"ו [ע"א] קאמר שם הגמ' דהולכה שלא ברגל לא שמה הולכה , ופליגי שם אמוראי אם אפשר לתקוני או לא אפשר לתקוני , ומייתי הגמ' מהא דתנן לקמן בדף ל"ב [ע"א] נשפך מן הכלי על הרצפה ואספו כשר ומהא דתנן שם קבל הכשר ונתן לפסול יחזיר לכשר , הרי דאפשר לתקוני , ומשני הגמ' דמיירי כגון שנתן כלפי חוץ , הרי להדיא דכלפי חוץ לא חשיבא הולכה , ואיך פסק הרמב"ם דהויא הולכה

4

ונראה לומר, דהנה הרי מסקינן התם דאפשר לתקוני היכא דעביד הולכה שלא ברגל, וכן פסק הרמב"ם בפ"א מהל' פסולי המוקדשין דקבל הכשר ונתן לפסול יחזור לכשר, ופסק זאת בסתמא, ולא חלק בין אם נתן לצד חוץ או לצד פנים, והיינו משום דק"ל דאפשר לתקוני, וכדמטיק הגמ' להך מ"ד דאי אפשר לתקוני בתיובתא, וגבי זר פסק הרמב"ם בפ"א שם הל' כ"ז דאי אפשר לתקוני, ובאמת שכן הוא מוכרח מהגמ' דלא מייתי על דין זר שום תיובתא מהנך משניות דמייתי מעיקרא על הולכה שלא ברגל, ובעל כרחך דחלוקין הם דזר יוכל להיות דאי אפשר לתקוני, והולכה שלא ברגל אפשר לתקוני.

בסוף משנה עבודה. הלכות פסולי המוקדשין פ"א לחם משנה צ"א 181

כך בה קיבל בימינו ונתן לשמאלו וכו' עד ואספו ונתנו לכלי השרת נפסל הובח משנה רפ"ב (דף ט"ו): ורפ"ג דזבחים (דף ל"ג):

בו נשפך מקצת הדם מצואר בהמה על הארץ וכו'. נפ"ב דזבחים (דף כ"ה). אלא דהתם נשפך על הרצפה ואספי פסול מ"ד ולקח הכהן המשיח מדם הפר מדם הנפש ולא מדם העור ולא מדם הממית, וימטע לרבינו דכל שאינו מדם העור ולא מדם הממית א"כ שנספך מקצתו בלחך כשר ואע"ג דלמחר"ה הוה השוחט מ"ד שיקבל את כל דמו של פר י"ל דהיינו לכהן דוקא אי נמי הוה נשפך דם מצואר בלחך אלא דם הנשאר היינו כל הפר והיינו דהתם נשפך על הרצפה ואספו פסול הא אם לא אספו לא נפסל הזבח דמקנל זה הנשאר בלחך כשר:

בו כל הזבחים שקיבל דמן אחד מהפסולים לעבודה נפסל הובח. משנה ריש פ"ב דזבחים (דף ט"ו): ומ"א או שהולך את הדם למזבח או שזרקו למזבח כהלכתו נפסל הזבח. בסוף פרק קמא דזבחים (דף כ"ה). מניח זר אוהן שכור בעל מוס בקבלה (הולכה צוריקה פסל וכן יושב וכן שמהל. ומ"ש רבינו כהלכתו נראה דה"ק אשילו אם זרקו כהלכתו נפסל הזבח, ויומר נראה לומר דדוקא זרקו כהלכתו פסל אבל זרקו שלא כהלכתו לא פסל דלא הטיבא זריקה: קיבל הכשר נתן לפסול וכו' עד שהרי א"א לתקן דבר זה. נפס"ק דזבחים אמר עינא א"ר יוחנן הולכה שלא ברגל לא שמה הולכה אפשר לתקוני או לא אפשר לתקונה וכו' אממר אמר עינא א"ר יוחנן הולכה שלא ברגל פסולה אלא לא אפשר לתקונה וכבר הכי אמרינן הולכו זר והמזביר כהן ומזר והולכו

a

עבודה הלכות פסולי המוקדשין פ"א בסוף משנה

יח שחט מעוט סימנים בחוץ וגמרן במינים או ששחט מעוטן בדרום וגמרן בצפון פסולין. שהשחיטה ישנה מתחלה ועד סוף: י"ט נתלה וקיבל הדם מצואר בהמה המנחה בקרקע פסול. שאין דרך שירות בכך כ היה עומד בעזרה ותלה המזרק בידו וקיבל הדם באויר או שהגביה בהמה וקיבל הדם באויר כשר. שאויר המקום כמקום: כא נתן מזרק לתוך מזרק וקיבל כשר. מין במינו אינו חוצץ. הגיה סיב בתוך המזרק וקיבל כשר. מפני שהסיב חלול והרי הדם יורד לתוך המזרק ואין כאן חציצה. אבל אם עשה כן בקמיצה המנחה וקמץ מתוך הסיב פסולה: כב קבלת הדם והולכתו למזבח חריקתו וכן הולכת איברים לכבש כל אחת מאלו אינה כשרה אלא בכזב הכשר לעבודה כמן שביארנו בקמיצה המנחה ובמליקת העוף: הולכה שלא ברגל אינה הולכה. לפיכך כן שקיבל את הדם ועמד במקומו חריק למזבח נפסל הובח:

46

דמן נשחטו אינו נתון פסל וכו' ופסל וספרים כפרס הסיבול וכו' סיבול ולמחר הכי בעל מיניו שירות ככר זו פין דרך שירות מ"ש דמסל דמי ר' ישעיהו א"ר השרת פסל שרמנו כס כקמס כ"ס ושירות אמת: ונתן ז"ל בתוך המזרק וקיבל וכו' כס ז"ל וכנסל למיטתה דמי ל"ה וכו' וכו' למען סיבול ולמחר הכי כנס ז"ל כנס כזר נקומט פסול ופסל כ"ה כ"ה: כב קבלת הדם והולכתו למזבח חריקתו וכו' אינה פסולה אלא בבחו המזרק לעבודה. וזבחים ע"כ י"ט י"ד: וכו' וכו' הולכה אברים לכבש כמיניו וכו' מ"ה: ומ"ה כמן ש"ש בקמיצה המנחה פרק י"ג וכו' חריקתו ובמליקת העוף כ"ה: כב הולכה שלא ברגל אינה הולכה וכו' מפרט דר' בסוף פ"ק דזבחים ע"כ י"ד וכו' מ"ה וכו' י"ט וכו' כ"ה:

5

ובאמת שכן היא הסברה פשוטה, דהולכה ברגל בזר דהויא הולכה, א"כ הא נעשית עבודה בפסול, משא"כ הולכה שלא ברגל, כיון דלא שמה הולכה, א"כ הא עדיין לא נעשית שום עבודה כלל, אלא דגרם שתבטל ההולכה, כיון דהקריבו אצל המזבח, וע"כ שפיר מחלקינן, דהיכא דהולך זר הרי נעשית עבודת ההולכה בפסלות, ונעשה בה דבר הפוסלת, וכדק"ל דזר מחלל עבודה, וע"כ אי אפשר לתקוני, משא"כ בהולכה שלא ברגל, דלא חשיבא הולכה כלל, וא"כ הא לית בה עדיין שום דבר הפוסלת, אלא דגרם שלא יוכל לעשות בה עבודת הולכה, וע"כ מאחר שחזר והרחיקה, דהשתא תוכל להעשות בה עבודת ההולכה, שפיר מהני התיקון.

a

חידושי הגר"י מסכת זבחים דף טו עמוד ב

ואמר בשם הגר"ח דהנה פליגי כאן בסוגיא אם אפשר לתקוני בהולכה שלא ברגל ולהלן פליגי בהולכת זר אם אפשר לתקוני, והרמב"ם פסק דבור א"א לתקוני ובהולכה שלא ברגל פסק דאפשר לתקוני, ובאמת משמע כן מהסוגיא מדפליגין בתרתיה, והחילוק מבואר דבור המולוך הוי עבודה אלא דהוי עבודה פסולה, וכיון דכבר נעשה דם עבודה א"א לתקן כשר, אבל בהולכה שלא ברגל הא לא הוי עבודה דשם הולכה הוא רק אם מולוך ברגל.

6

והא דפליגי אם אפשר לתקוני משום דכיון דסוף סוף נתקרב הדבר אל המזבח באיזה אופן שיהיה ועכ"פ הוא נתקרב קצת אצל המזבח תו בטל מיניה עבודת הולכה וא"א כבר לתקן.

c

וראיה דהא מדמינן לה לנשפך הדם והתם בודאי ליכא עבודה ואפ"ה בעינן למימר דאי הולכה שלא ברגל אי אפשר לתקוני גם נשפך לא יהינן אלמא דלאו משום עבודה היא, והמחלוקת היא אם נתקרב למזבח שלא בעבודה אם אפשר לתקוני ע"י הרחקה או לאו, ובוזר המחלוקת היא אם אפשר לתקוני עבודה פסולה, ולהכי פסק הרמב"ם דבור א"א לתקוני ובהולכה שלא ברגל אפשר לתקוני, וכן בירושלמי מחלק בין הולכת זר והולכה שלא ברגל

5) ובהדיא מבואר כן בירושלמי יומא פ' הוציאו לו הל"א דמייתי שם הך פלוגתא דהולכה בזר אם פסול או כשר, ומייתי מהא דתנן נשפך מן הכלי על הרצפה ומהא דנתן לשמאל דמהניא הא דמחזיר לימין דלא מיפסל בזה, ומשני דשניא הילוך בזר מהיכא דנעשה מאליו, ומסיים בה אמר ר' זעירא פשיטת יד לא עשו אותה כהילוך, הרי להדיא דזהו גופא דלא הויא הולכה כלל הוא הטעם דאינה נפסלת בזה, וממילא שפיר מחלקינן, דבהולכת זר דהוי דבר הפוסלה אי אפשר לתקוני, משא"כ הולכה שלא ברגל דלא הויא הולכה וליכא בה דבר הפוסלה ע"כ אפשר לתקוני, וזהו להדיא כדברינו

6) תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת יומא פרק ה הלכה א
הילוך בזר מהו חזקיה אמר הילוך בזר כשר רבי ינאי אמר הילוך בזר פסול .....

מתנייתא פליגא על ר' ינאי נשפך מן הכלי על הרצפה ואספו כשר א"ר ביבי תיפתר שהיה מתגלגל כלפי לפניו א"ר בא ואפילו תימר כלפי לחוץ שנייא היא הילוך בזר שנייא שהיא הילוך מאליו א"ר זעירא פשיטת יד עשו אותה כהילוך

7) ולפ"ז הרי מיושבת היטב שיטת הרמב"ם דהולכה לצד חוץ חשיבא הולכה, ולא תקשי עליה מהא דמשני הגמ' דאיירי שנתן כלפי חוץ, דהתם הא איירינן בהולכה שלא ברגל, דלא חשיבא הולכה כלל, ובעל כרחך צ"ל דמאן דס"ל דגם הולכה שלא ברגל אי אפשר לתקוני הוא משום דכיון דבא הדם למזבח נתבטלה עבודת הולכה,

א) וכן מוכח מהא דמקשה שם הגמ' על מ"ד דהולכה שלא ברגל אי אפשר לתקוני מהא דתנן נשפך מן הכלי על הרצפה ואספו כשר, וקשה דהתם הא בא הדם מאליו אל המזבח, ואין כאן מעשה עבודה כלל, אלא ודאי מוכח דמאן דס"ל הולכה שלא ברגל אי אפשר לתקוני ס"ל דגם כשבא הדם מאליו אל המזבח ג"כ אי אפשר לתקוני,

ב) וא"כ הרי לא שייך זאת רק בהולכתו כלפי פנים, דנתקרב הדם אל המזבח, ומיעט בהולכתו, משא"כ בהולכתו כלפי חוץ, דלא נתקרב הדם להמזבח, ואדרבה רחוק מהמזבח, ואין כאן ביטול עבודת הולכה, א"כ ממילא דליכא בזה שום חסרון כלל מההולכה שלא ברגל שעשה, וזהו דמשני הגמ' דאיירי שהחזיר הדם כלפי חוץ,

ג) משא"כ הרמב"ם דאיירי בהולכה ברגל, ולענין לפסול במחשבה, וא"כ הא הויא עבודת הולכה ממש, ובזה לא מחלקינן כלל בין לצד חוץ בין לצד פנים, סוף סוף דין מעשה הולכה בה, והמחשבה פוסלת בה, ושפיר פסק הרמב"ם דהולכה לצד חוץ חשיבא הולכה

ד) הידושי הגר"ז מסכת זבחים דף טו עמוד ב
וכיון דכל הפסול דהולכה שלא ברגל הוא משום דאינה עבודה וביטול עבודת הולכה, א"כ אינו שייך רק היכא דמקרב אצל המזבח אבל היכא דמרחק מן המזבח בשלמא בזר וכהן העובד כשמרחיק מן המזבח שם עבודה היא, אבל שלא ברגל דאינה עבודה א"כ רק כשמקרב למזבח פסול כנ"ל אבל כשמרחיק מן המזבח בודאי כשר ודו"ק